

LAGUTSKOTTETS BETÄNKANDE nr 10/1977-78 med anledning av landstingsman Göte Sundbergs m.fl. hemställningsmotion angående en utredning av möjligheterna för att ombord på åländska fartyg använda TV-kassetter som av Sveriges Radio producerats för svenska handelsfartyg.

Landstinget har över ovannämnda hemställningsmotion inbegärt lagutskottets utlåtande. Utskottet, som i ärendet hört lantrådet Alarik Häggblom, ombudsmannen Ludvig Lönroth samt, per telefon, verkställande direktören Justus Harberg, får i anledning härav vördsamt anföra följande.

Nordiska rådet har redan 02.03 1976 enhälligt antagit en rekommendation till Nordiska ministerrådet att utreda förutsättningarna och formerna för en sammordisk distribution och produktion av TV-program för sjöfolk. Rekommendationen beaserade sig på ett likaledes enhälligt avgivet betänkande från kulturutskottet av den 04.12 1975. Genom att landstingets talman Folke Woivalin hört till initiativtagarna i saken och likaså deltagit i kulturutskottets behandling av ärendet har lagutskottet noterat att frågan ej endast praktiskt utan också formellt sett har nära anknytning till Åland.

Trots ovannämnda rekommendation har dock sjömansservicebyråns styrelse och fullmäktige av okända orsaker beslutat om ett sådant tekniskt system för återutsändning av bandade TV-program på finländska fartyg att kassetter producerade i annat nordiskt land icke kan användas. Tillsvidare har ytterst få åländska och inte heller många flera finländska fartyg anskaffat sådana videobandspelare. Överhuvudtaget synes det som om ärendets vidareutveckling skulle ha avstannat. Men om ingen avgörande förändring i inställningen till den nordiska enhetslinjen kan åstadkommas måste man allvarligt räkna med att också på de åländska fartygen småningom kommer att införas det finländska systemet eller alternativt möjligen bägge systemen. En beaktansvärd del av manskapet på åländska fartyg är ju i dag finskspråkigt. Att allenast för de åländska fartygen anskaffa och använda apparatur, som lämpar sig för av Sveriges Radio för svenska handelsfartyg producerade kassetter, skulle också uppenbarligen kräva förhandlingar och avtal som uppenbarligen i så fall måste bedrivas av landskapsstyrelsen. Ett annat möjligt alternativ skulle naturligtvis vara införande på de fartyg, som så önskar, av apparatur, som kan återgiva i den allmänna handeln förekommande TV-kassetter. Detta alternativ skulle dock möjligen utesluta

-2-

möjligheten för fartyg att ute i världen byta kassetter med andra nordiska fartyg.

Lagutskottet, som till alla delar omfattar motionens syftemål, har kommit fram till att detta är en grannliga fråga med olika aspekter. Att problemet med sammordisk produktion och distribution av TV-kassetter för handelsfartyg måste lösas på ett ändamålsenligt sätt står dock fullt klart. Det är tänkbart, att framstötter på det nationella planet kan leda till önskat resultat men sannolikt måste dock saken åtminstone jämsides också drivas på inom den nordiska ramen.

Under hänvisning till ovanstående får lagutskottet förty vördsamt föreslå
att Landstinget skulle hemställa hos landskapsstyrelsen om vidtagande av erforderliga åtgärder med syftemål att söka åstadkomma en sådan produktion och distribution av TV-kassetter för sjöfolk som i Finland skulle vara förenhetligad med motsvarande verksamhet i de övriga länderna i Norden.

Mariehamn den 1 december 1977.

Jan-Erik Lindfors, ordförande.

Närvarande i utskottet: ordföranden Lindfors, viceordföranden Andersson samt ledamöterna Arvidsson, Berg och Dahlman.